

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Fälls i första renodlade domen om förintelseförnekelse

Publicerad

07 JUN 2023

I den första domen i sitt slag har en svensk utgivare fällts i hovrätten specifikt för förnekelse av förintelsen och därmed gjort sig skyldig till hets mot folkgrupp. En bild har publicerats på en högernationalistisk sajt med en laserprojicering på synagogan i Malmö av orden ”Förintelsen är en bluff”.

Databasen Nordiska motståndsrörelsen (www.motstandsrörelsen.se) har ett utgivningsbevis med den nu åtalade 36-åriga kvinnan som ansvarig utgivare under tiden den 20 september 2021 till den 24 mars 2022.

I oktober 2021 arrangerade regeringen en konferens i Malmö till syfte att stärka förintelsens hågkomst och främja kampen mot antisemitism. I samband med detta har en laserprojicering med texten “Förintelsen är en bluff” gjorts på en synagoga i Malmö.

Åtalet rör fem artiklar varav en artikel innehåller ett videoklipp. I artiklarna/videoklipppet har bilder på den ovan nämnda projiceringen publicerats.

Justitiekanslern begärde att kvinnan ska dömas för yttrandefrihetsbrottet hets mot folkgrupp (antal brott: 5) enligt 5 kap 1 § yttrandefrihetsgrundlagen (1991:1469) samt 7 kap 6 § tryckfrihetsförordningen (1949:105) samt 16 kap 8 § 1 st brottsbalken.

Sammantaget fann Falu tingsrätt att samtliga fem tillhandahållanden utgjorde hets mot folkgrupp. Kvinnan fälldes därför för fem fall av yttrandefrihetsbrottet hets mot folkgrupp. Inget av brotten ansågs som ringa.

Databasen motstandsrörelsen.se är Nordiska Motståndsrörelsens, NMR:s, officiella plattform. Svea hovrätt har i en dom från den 8 juni 2022 i mål nr B 13857-21 uttalat följande om publiceringar på motstandsrörelsen.se:

”Det som upplysts om NMR:s verksamhet, mål och ideologi medför att en text eller bild - som i ett annat sammanhang hade kunnat utgöra en del av en saklig diskussion och vara straffri - vid en publicering på NMR:s hemsida innebär en sådan missaktning av de berörda grupperna att den utgör hets mot folkgrupp. Enligt hovrätten saknar det i detta sammanhang avgörande betydelse om NMR vill separera olika raser och etniska grupper med hänvisning till att de är över eller underlägsna varandra, eller om denna av dem eftersträfvade uppdelning har något annat motiv.

Det som nu sagts innebär dock inte att allt material på hemsidan, där en association kan göras till de aktuella grupperna, per automatik utgör hets mot folkgrupp. I stället måste varje artikel, text eller bild prövas för sig, där det är centralt hur en mottagare haft anledning att uppfatta innehållet”.

Tingsrätten kunde konstatera att vad som framkommit om NMR:s verksamhet, mål och ideologi inom ramarna för tingsrättens mål synes vara förenligt med vad hovrätten har redogjort för i den ovan refererade domen. Tingsrätten delade även den bedömning som hovrätten har gjort beträffande detta.

Den första åtalspunkten gällde publiceringen av en bild som gjorts i en artikel med rubriken *”Välbevakad förintelsekonferens möttes av nationalsocialistisk laser”*. Bildtexten till den aktuella bilden var *”Malmö synagoga med synlig polisbuss i bild pryds av budskapet att ”förintelsen är en bluff!”*.

Tingsrätten kunde konstatera att den artikel i vilken bilden och bildtexten har publicerats har en hyllande underton till den projicering som gjordes på en synagoga i Malmö; alltså en projicering med en text som förnekar massförintelsen av judar som skedde under andra världskriget i Nazi-Tyskland under Adolf Hitlers styre, på en judisk byggnad avsedd för bland annat gudstjänster. Artikeln lyfter till viss del även fram NMR:s verksamhet och målsättning. Sammantaget medför detta enligt tingsrättens uppfattning, att bilden och dess bildtext i detta sammanhang inte kan tolkas på något annat sätt än att den uttrycker missaktning för judar. Tingsrätten fann därmed att tillhandahållandet av bilden och bildtexten utgör hets mot folkgrupp.

På samtliga åtalspunkter återkom texten *”Förintelsen är en bluff”*.

Många har sett fram emot prövningen i Svea hovrätt eftersom detta är det första renodlade fallet där förörintelseförnekelse är grunden för hetsbrottet. En statlig utredning <https://www.lexnova.se/nyheter/en-tydligare-bestammelse-om-hets-mot-folkgrupp-c48a6c88-76b4-4379-b8c1-8bd2298678cb> har föreslagit att detta brott ska förtydligas i hetslagen och allt pekar på att denna grundlagsändring kommer att kunna genomföras år 2027.

Kvinnan dömdes till 60 dagsböter.

Svea hovrätt gör samma bedömning som tingsrätten men tar upp Europadomstolens praxis kring förörintelseförnekande sedan den tilltalade invänt att en fällande dom skulle kunna strida mot regeringsformen och mot Europakonventionen. Hovrätten konstaterar att det inte kan anses vara i strid med 2 kap. 21 § regeringsformen att döma kvinnan. När det gäller förenligheten med Europakonventionen så har Europadomstolen framhållit att förnekelse av förintelsen faller utanför skyddet för yttrandefriheten enligt artikel 10 i konventionen.

Enligt Europadomstolens resonemang kan förörintelseförnekelse presumeras hetsa till hat eller intolerans. Domstolen har förklarat att förnekelse av förintelsen - även om förnekelsen framställs som opartisk historisk forskning - alltid ska ses som en antydan om antisemitism och en antidemokratisk ideologi. I detta avseende har domstolen framhållit skillnaden mellan tydligt etablerade historiska fakta,

såsom förintelsen, och andra fakta om vilka det fortfarande pågår en debatt bland historiker (se a.a. s. 126 f. med där gjorda hänvisningar).

Hovrätten fastställer tingsrättens dom.

Mikael Kindbom

Instans: Hovrätterna

Rättsområden: [Övrig straffrätt](#), [Brott mot samhället](#), [Tryck- och yttrandefrihet](#), [Konstitutionell rätt](#), [Europakonventionen](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter